

	<p align="center">Український державний університет імені Михайла Драгоманова</p> <p align="center">Факультет іноземної філології</p> <hr/> <p align="center">РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)</p>																			
<p>Освітньо-наукова програма</p> <p><u>ФІЛОЛОГІЯ</u></p>	<p align="center"><u>ЕТИМОЛОГІЧНІ СЛОВНИКОВІ СТАТТІ: МЕТОДИКА ПРОЧИТАННЯ</u></p> <p align="center">Рік навчання <u>3-й</u>, семестр <u>V-й</u> Форма навчання: <i>очна (денна/вечірня) / заочна</i></p>	<p>Галузь знань 03 Гуманітарні науки Спеціальність 035 Філологія Освітній рівень третій (освітньо-науковий)</p>																		
	<p><u>Кафедра слов'янських, романських і східних мов</u> <u>Викладач: д. філол. н., проф. Леута Олександр Іванович</u> Лінк на профіль викладача у Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?user=tLHoy7AAAAAJ&hl=uk E-mail: o.i.leuta@udu.edu.ua</p>																			
<p>I. Основна мета / цілі навчання</p>	<p>Формування методологічного підґрунтя для інтерпретації дискусійних проблем сучасної компаративістики в контексті етимології слова, пошуку етимона на різних рівнях, розробки методики етимологічного аналізу слів, що не мають задовільної етимології.</p>																			
<p>II. Місце навчальної дисципліни в освітній програмі, пререквізити</p>	<p>Навчальна дисципліна вибіркова Цикл дисциплін за вибором здобувача Шифр у переліку вибіркових компонентів ВВ 15</p> <p>Передумови для вивчення дисципліни – опанування навчальних дисциплін філософського та мовознавчого характеру з першого (бакалаврського), другого (магістерського) рівнів вищої освіти, навчальної дисципліни «Компаративістика та компаративні дослідження» з циклу спеціальної підготовки з ОНП «Філологія».</p>																			
<p>III. Обсяг навчальної дисципліни</p>	<table border="1"> <tr> <td><i>Кількість кредитів</i></td> <td colspan="2">3 кредити</td> </tr> <tr> <td><i>Загальна кількість годин</i></td> <td colspan="2">90 год.</td> </tr> <tr> <td><i>Форма навчання</i></td> <td>очна</td> <td>заочна</td> </tr> <tr> <td><i>Лекційні заняття</i></td> <td>20 год.</td> <td>4 год.</td> </tr> <tr> <td><i>Семінарські заняття</i></td> <td>20 год.</td> <td>6 год.</td> </tr> <tr> <td><i>Самостійна робота</i></td> <td>50 год.</td> <td>80 год.</td> </tr> </table>		<i>Кількість кредитів</i>	3 кредити		<i>Загальна кількість годин</i>	90 год.		<i>Форма навчання</i>	очна	заочна	<i>Лекційні заняття</i>	20 год.	4 год.	<i>Семінарські заняття</i>	20 год.	6 год.	<i>Самостійна робота</i>	50 год.	80 год.
<i>Кількість кредитів</i>	3 кредити																			
<i>Загальна кількість годин</i>	90 год.																			
<i>Форма навчання</i>	очна	заочна																		
<i>Лекційні заняття</i>	20 год.	4 год.																		
<i>Семінарські заняття</i>	20 год.	6 год.																		
<i>Самостійна робота</i>	50 год.	80 год.																		
<p>IV. Короткий зміст навчальної дисципліни</p>	<p>Модуль 1. Етимологія як наукова дисципліна: проблеми, методи, інструментарій. Тема 1. Сучасні гіпотези щодо походження мови. Теорії моно- та полігенезу. Тема 2. Етапи розвитку порівняльно-історичного мовознавства. Тема 3. Етимологія слова та її місце у порівняльно-історичному мовознавстві.</p>																			

	<p>Тема 4. Основні етапи формування мов індоєвропейської сім'ї та зміни на різних рівнях мовної системи.</p> <p>Тема 5. Мовна спорідненість індоєвропейських мов та найважливіші звукові відповідники.</p> <p>Модуль 2. Методика прочитання етимологічних словникових статей.</p> <p>Тема 1. Процедура внутрішньої реконструкції.</p> <p>Тема 2. Процедура зовнішньої реконструкції.</p> <p>Тема 3. Поняття етимона (прамовного і праіндоєвропейського).</p> <p>Тема 4. Принципи укладання словникових статей в етимологічних джерелах різних мов.</p> <p>Тема 5. Методика прочитання етимологічних версій реєстрових слів.</p>
<p>V. Результати навчання</p>	<p>ПРН 1. На основі системного наукового світогляду аналізувати складні явища суспільного життя, пов'язувати загальнофілософські проблеми з вирішенням завдань, що виникають у професійній та науково-інноваційній діяльності, застосовувати емпіричні й теоретичні методи пізнання.</p> <p>ПРН 2. Знати основні класичні та новітні філологічні концепції, фундаментальні праці конкретної філологічної спеціалізації, глибоко розуміти теоретичні й практичні проблеми в галузі дослідження.</p> <p>ПРН 3. Уміти проводити огляд, критичний аналіз, оцінку й узагальнення різних наукових поглядів у галузі дослідження, формулювати й обґрунтовувати власну наукову концепцію.</p> <p>ПРН 8. Використовувати інформаційно-комунікаційні технології у професійній науково-інноваційній діяльності.</p>
<p>VI. Порядок і критерії оцінювання</p>	<p>Форми поточного і підсумкового контролю</p> <p>Поточний контроль: опитування (усні, письмові), доповіді, реферати, творчі роботи (презентації, командні проекти, написання есе), тренувальні онлайн-тести, тестові модульні контрольні роботи.</p> <p>Підсумковий контроль: залік (V семестр).</p> <p>Порядок оцінювання</p> <p>Поточна успішність з навчальної дисципліни оцінюється від 0 до 100 балів включно. Здобувач одержує залік, якщо за результатами поточного контролю він набрав 60 і більше балів. Якщо за результатами поточного контролю здобувач набрав менше 60 балів, він повинен виконати залікове завдання і з урахуванням його результатів одержати відповідну кількість залікових балів з дисципліни. Якщо здобувач за результатами підсумкового контролю набрав від 0 до 34 балів, він повинен пройти повторне вивчення навчальної дисципліни відповідно до порядку, визначеного в університеті. Залік на очній (денній / вечірній) та заочній формах здобуття вищої освіти оформлюється після останнього семінарського заняття відповідно до розкладу залікової сесії.</p> <p>Критерії оцінювання</p> <p>Під час усних відповідей: повнота розкриття питання; логіка викладення, культура мовлення; впевненість, емоційність та аргументованість; використання основної та додаткової літератури (підручників, навчальних посібників, періодичних видань тощо); аналітичні міркування, вміння робити порівняння, висновки.</p> <p>Під час виконання письмових завдань: повнота розкриття питання; цілісність, систематичність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки; акуратність</p>

	<p>оформлення письмової роботи; підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки (комп'ютерних технологій), різних технічних засобів (слайдів, приладів, схем тощо).</p> <p>Рівень відповідності критеріям</p> <p>Творчий рівень (90 – 100 балів). Здобувач виконав програму навчальної дисципліни повністю, вільно володіє навчальним матеріалом, успішно і креативно розв'язує завдання різних видів складності, аргументовано висловлює свої думки, займається самоосвітою, може брати активну участь в наукових проєктах і конкурсах.</p> <p>Високий рівень (80 – 89 балів). Здобувач виконав програму навчальної дисципліни в повному обсязі, володіє навчальним матеріалом у межах програми навчальної дисципліни, виконав завдання до кожної теми, проте у відповідях допускає деякі неточності.</p> <p>Достатній рівень (70 – 79 балів). Здобувач виконав програму в повному обсязі, але нерівномірно володіє навчальним матеріалом, здатний його аналізувати, проте не може сформулювати висновки досить ґрунтовно.</p> <p>Задовільний рівень (65 – 69 балів). Здобувач загалом виконав програму, але більшість тем засвоїв поверхово.</p> <p>Низький рівень (60 – 64 балів). Здобувач засвоїв теми з навчальної дисципліни, але дуже поверхово, володіє навчальним матеріалом на елементарному рівні та фрагментарно, не може самостійно викласти зміст більшості питань курсу.</p> <p>Незадовільний рівень:</p> <p>з можливістю повторного складання (35 – 59 балів). Здобувач частково виконав програму, не засвоїв більшості тем програми курсу, володіє елементарними знаннями з навчальної дисципліни, не вміє логічно, послідовно, грамотно висловлювати думку;</p> <p>з обов'язковим повторним вивченням (0 – 34 балів). Здобувач не виконав більшості завдань програми, не володіє навчальним матеріалом.</p>
<p>VII. Політика курсу</p>	<p>Ґрунтується на засадах академічної доброчесності та визначається системою вимог, які ставляться до здобувачів вищої освіти в УДУ імені Михайла Драгоманова.</p> <p>Дні й години для консультацій: консультації проводяться за графіком кафедри: щосереди о 14:00. Про потребу в консультації здобувач повідомляє напередодні.</p> <p>Обсяги, терміни і порядок відпрацювань: відпрацювати пропуски здобувач може в години консультацій; доскласти / перескласти завдання можна протягом двох тижнів після пари, на якій воно мало бути зараховане; за доскладання / перескладання робіт (якщо здобувач не наводить поважних причин порушення вимог) оцінка за роботу може бути знижена.</p> <p>Максимальна кількість балів за виконання робіт:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аудиторна робота (опитування, доповіді тощо) – 30 балів; - самостійна робота (реферати, презентації тощо) – 30 балів; - модульні контрольні роботи – 40 балів.

VIII. Основні інформаційні ресурси	<ol style="list-style-type: none"> 1. Еверет, Д. (2019). <i>Походження мови. Як ми навчилися говорити</i>. Київ: Наш формат, 344. 2. Загнітко, А. П. (2012). <i>Словник сучасної лінгвістики: поняття і терміни</i>: у 4 т. Донецьк: ДонНУ. 1 т. – 402; 2 т. – 350; 3 т. – 426; 4 т. – 388. 3. Лучик, В. В. (2014). <i>Етимологічний словник топонімів України</i>. Київ: Академія, 542. 4. Потапенко, О. І. (ред.) (2002). <i>Етимологія української мови</i>. Київ: Milenium, 204. 5. Селіванова, О. О. (2006). <i>Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія</i>. Полтава: Довкілля-К. 716. 6. Селіванова, О. О. (2008). <i>Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми</i>. Полтава: Довкілля-К., 712. 7. Селігей, П. О. (2014). <i>Етимологічний словник запозичених суфіксів і суфіксоїдів в українській мові</i>. Київ: Академперіодика, 320. 8. <i>Etymology Dictionary Offline</i>. URL: https://play.google.com/store/apps/details?id=com.offlinedictionary.etymology&hl=uk&pli=1 9. Kroonen, G. (2010). <i>Etymological Dictionary of Proto-Germanic</i>. Leiden: Brill, 1000. 10. Lemish, N., Kaliberda, O., Kryzhko, O., & Ovchynnikova, I. (2024). Etymology and development of semantics of ‘Angel’ and ‘Demon’ in English, Dutch, and Ukrainian: a comparative study. <i>Studies about Languages / Kalbu studijos</i>, 45, 27–42. http://doi.org/10.5755/j01sal.1.45.36380 11. Wodtke, D. S., Irlinger, B. S., & Schneider, C. (2008). <i>Lexikon der indogermanischen Nomina</i>. Heidelberg: Universitaetsverlag Winter, 995.
<p>Обговорено та затверджено на засіданні <u>кафедри прикладної лінгвістики, порівняльного мовознавства та перекладу</u>, протокол № 2 від 11 вересня 2025 р.</p>	